

Høringsbemærkninger til planerne for Sønderød 2023

Pl (plejeplan), Rb (Plan for den rekreative brug af Sønderød), Or (ordensreglement)

	Høringspart	Plan/del-område	Partens bemærkning	Kommunens bemærkning/ændring i plan
1	1. DOF Furesø	Pl, Rb og Or	Beskyttelseszone og Præstesø-fredningszone bør være idenske	Ingen ændring. Zoneopdelingen flyttes ikke. Det afgørende er, at den er tydeligt markeret på søen med bøjer, så det er tydeligt at se hvor beskyttelseszonen begynder når man står ved søen.
2		Rb og Or	Strammere regler for sejlads. Fiskeri fra båd i beskyttelseszonen stoppes helt	Ingen ændring. De nuværende regler for fiskeri og sejlads i beskyttelseszone opretholdes.
3		Rb og Or	At de gældende krav omkring at sejlads kun er tilladt for de to fiskeforeninger bibeholdes.	Ingen ændring.
4	2. Hareskovens Triathlon Klub	Pl, 5	Det antages at der menes bundvegetationsudbredelsen og ikke bundfaunaudbredelsen.	Ændring. Ja, der menes bundvegetationsudbredelsen, det ændres i plejeplanen.
5		Pl, 5	En eventuel pleje af børstebladet vandaks bør ikke begrænses til lavvandede områder	Ingen ændring. Det er en meget dyr løsning at fjerne børstebladet vandaks. Vi håber søen snart finder sit naturlige leje, da det er en sø uden fosfortilførsel. Der kommer måske nogle undersøgelser indenfor de næste år, der vil afklare om der skal laves en opfølgende indsats.
6		Rb	Vi støtter derfor kraftigt op om ideen om endnu en badebro. Placeringen på den sydlige bred kan dog give udfordringer, da der gennem sommerhalvåret er meget tæt vegetation i denne del af søen, hvilket besværliggør svømning. Hvis denne lokalitet vælges, bør der således indtænkes mulighed for vegetationsfjernelse i et område omkring broen og i en korridor ud til de dybere dele af søen, hvis broen skal kunne anvendes som udgangspunkt for svømmetræning.	Ændring. Det tilføjes i planen for den rekreative brug af Sønderød, at såfremt der etableres en badebro, så skal der forventes løbende vegetationsfjernelse i området rundt om broen.
7	3. Værløse Naturgruppe	Pl	VNG mangler generelt en liste over arter fundet i området – altså det biologiske grundlag – aktuelt og potentielt. Vi mangler også en oversigt vedr. hvordan Sønderød indgår i de grønne kiler, økologiske sammenhænge, potentiel natur og fredninger.	Ingen ændring. Hvordan Sønderød indgår i de grønne kiler mm. kan ses i kommuneplanen. Artslisterne medtages ikke i plejeplanen, men de danner grundlag for plejeplanens forslag til indsats.
8		Pl	Vi mangler også en oversigt over hvad Furesø Kommune forpligtiger sig til af forvaltning. Vi mangler målbare mål for plejen, så der kan følges op på, om det er de rigtige indsatser.	Ingen ændring. Der er opsat overordnede mål for delområderne og plejeplan fastsætter retningen og rammerne for plejen af området.
9		Pl, 4b	Ramsløg kan blive et problem for vegetationen.	Ændring. Ramsløg indskrives som en plante man skal være opmærksom på ikke spreder sig uhæmmet i omr. 4b
10		Pl	VNG synes begrebet 'risikotræer' bør erstattes af 'Færdsel på eget ansvar'.	Ingen ændring. Kommunen har et ansvar for at sikre mod risikotræer på en befærdet rekreativ sti, hvor der opfordres til at ophold og på markerede ruter jf. Furesø Kommunes handlingsplan for risikotræer

Høringsbemærkninger til planerne for Sønderød 2023

11		Pl, 4	VNG bemærker at I flere steder nævner 'selvtægt'. Måske en god ide, at vise eksempler på sådan og hvad det koster. Bl.a. fængselsstraf og dermed plet på straffeattesten.	Ingen ændring.
12		Pl, 1	Vi vil gerne bemærke at træbroen er etableret i siden tid på foranledning af lokalkomite for DN Værløse & Herlev. Det samme gælder i øvrigt infotavlen ved Ballerupvej, som vist slet ikke er nævnt.	Ændring. Tekst tilføjet til delområde 1a "Fra bredden går en træbro ud i vandet, så man kan komme helt tæt på vandoverfladen. Broen blev foranlediget af lokalkomiteen for DN Værløse & Herlev." Naturtavlen er allerede vist med billede under afsnittet øvrige faciliteter.
13		Pl, 1b	Vi forstår ikke helt hvad der menes. Her er god chance for opvækst af Rød-El.	Ingen ændring. Vi mener ikke at rød-el har en god chance i det tætte brobærkrat på den korte bane.
14		Pl, 1e	Her voksede tidligere en artsrig engflora med bl.a. Engkarse.	Ingen ændring.
15		Pl, 3	Udsigtskile ved Skovhuset. Se ovenfor. Området mellem Skovhus og Sønderød skal ikke være park, men skov.	Ingen ændring.
16		Pl, 4c	Værløse Naturgruppe finder ikke anledning til at der etableres flere kig. Måske skulle I her lede efter Skælrod.	Ændring. Skælrod er observeret på nordsiden af Sønderød jf. arter.dk. Det tilføjes plejeplanen under delområde 4a og 4b at skælrod findes, og at dens værtsplante er hassel. Under målsætning er der tilføjet, at hassel bør bevares for at tilgodes Skælrod. I forhold til kig til søen, er det ændret i den generelle beskrivelse for omr. 4, at der ikke skal skabes nye kig, men at de eksisterende skal bibeholdes. Under målsætning i delområde 4c, er sætningen: "Derudover skal der være et sted med direkte adgang til søen med mulighed for at nå vandfladen og fiske fra bredden" fjernet. Der er både adgang til vandet i område 4a og lige vest for 4c. Det var en fejl i plejeplanen at der skulle være adgang til vandet fra 4c. Udsigtskile er dermed også flyttet
17		Pl, 4e	Løvang. Bør udvides mod vest som beskrevet. Vi håber Furesø Kommune vil påtage sig helt eller delvist plejeforpligtigelsen. Vi frivillige bliver jo ikke nødvendigvis ved i al fremtid. Her foregår forsøg med re-introduktion af Foldfrø.	Ingen ændring.
18		Rb	Badebro: Værløse Naturgruppe kan ikke anbefale opsætning af badebro ved indgang Ballerupvej. Lad folk benytte den naturlige sandstrand, som de gør nu. En badebro er overflødig og vil på varme dage øge presset enormt på P-plads ved Ballerupvej. De nuværende forhold fungerer fint.	Ingen ændring
19		Rb	VNG mener derfor, at der ved Sandet kun skal peges på den store P-plads ved Hjortøgaard/NST P-plads. Altså ikke ved Rundkørslen på Sandet. Der er ikke plads.	Ændring. P-symbol ved Sandet fjernes på alle kort i planerne. Vi er enige, at der er så lidt plads, at det reelt ikke kan kaldes en p-plads.
20		Rb	Stiangivelsen til Sønderød stien fra Hjortøgaard bør markeres som fodsti.	Ændring. Trampestier og grusstier skilles ad i kortet, og stien til Hjortøgaard markeres som trampesti.

Høringsbemærkninger til planerne for Sønderød 2023

21		Rb	Stien ind over høslætområdet ved Eningshøj bør slettes. Det er et sårbart naturområde.	Ingen ændring. Der er ikke tegnet trampestier ind over Eningshøj
22		Rb	Vi mener derfor, at de to trampestier, som er angivet parallelt med hovedstien syd og sydvest for Sønderød skal fjernes fra kortet. Der er sumpet og de løber gennem et meget naturfølsomt område.	Ændring. Stier fjernes fra kortet, da de ikke bidrager til forbindelser som hovedstien ikke sikre.
23		Rb	VNG mener ikke det er hensigtsmæssigt at gøre Hjortøgaard til udgangspunkt for en km-angivelse. Vi foreslår, at man oplyser om længden rundt om Sønderød og længden rundt om via Hjortøgaard. Dermed kan man fjerne piktogrammer med km angivelse. Dem bruger folk heller ikke i dag, hvor alle har det på mobilen.	Ingen ændring
24		Rb	Til gengæld kan man sætte piktogrammer op om, at ridning og løse hunde ikke er tilladt!	Ingen ændring. Der er redegjort for skiltning i planen for den rekreative brug af Sønderød.
25		Rb	VNG mener det er vigtigt, at der skiltes tydeligt med, at hund skal være i snor. Det er et stigende problem, at mange lader deres hund gå fri i naturen.	Ingen ændring. Der er redegjort for skiltning i planen for den rekreative brug af Sønderød.
26		Rb	VNG kan ikke anbefale fitness-redskaber – uanset om de er udført i træ. Fint med træstammer, man kan balancere på (eller sidde på), men ikke derudover.	Ingen ændring.
27		Rb	I øvrigt mener vi, at evt. bænke kan udgøres af træstammer. VNG ønsker ikke flere Københavner-bænke i området.	Ingen ændring. Kommunen sætter ikke Københavnerbænke i naturen.
28		Rb	VNG mener ikke Furesø Kommune skal bruge driftsmidler på vedligehold af flere skraldespande.	Ingen ændring.
29		Or	VNG mener, at beskyttelseszonen skal være beskyttet for aktivitet på vandet hele året.	Ændring. I ordensreglementet ændres fiskeri i beskyttelseszonen til fra 1. august-1. marts til 1. august-1. februar.
30		Or	VNG mener, at motorsejls kun kan forekomme i følgende tilfælde: Nødsituation og handicap fiskeri. Hvem kontrollerer hastigheder på Sønderød?	Ingen ændring.
31		Or	§ 6 Organiserede aktiviteter på stisystem og søflade. VNG går ud fra, at dette kun gælder aktivitetszonen.	Ingen ændring. Ja det gælder kun aktivitetszonen.
32		Or	Ordensreglement for badebroen og området omkring. Værløse mener, at 'kaste papir og andet affald uden for affaldskurvene' bør ændres til 'at efterlade papir og andet affald'	Ingen ændring. Skilt med reglement er opsat ved broen, og ændres ikke på nuværende tidspunkt.
33	4. Parcellforening Dalsø Park	Rb	ønsker og anbefaler, at fiskeri fra bredden forbydes fra de steder, der på friluftskortet på side 18 er angivet som badesteder. Dels for at mindske risikoen for efterladte fiskekroge på bunden, hvor der ofte bades, og dels for generelt at undgå samværskonflikter mellem fiskere og badende.	Ændring. I ordensreglementet ændres teksten til "2. Fiskeri fra bred skal foregå i en minimumsafstand af 25 meter fra anlagte badebroer og officielle badesteder". I planen for den rekreative brug af Sønderød ændres teksten under fiskeri til "Undtagelsen er dog en zone omkring officielle badesteder hvor fiskeri ikke er tilladt af hensyn til de badende."

Høringsbemærkninger til planerne for Sønderød 2023

34		Pl, Rb og Or	Beskyttelseszone og fredningszone bør være identiske	Ingen ændring. Zoneopdelingen flyttes ikke. Det afgørende er, at den er tydeligt markeret på søen med bøjer, så det er tydeligt at se hvor beskyttelseszonen begynder når man står ved søen.
35		Rb, Or	Fiskeri fra båd i beskyttelseszonen begrænses til 1. august – 1. februar	Ændring. I ordensreglementet ændres fiskeri i beskyttelseszonen til fra 1. august-1. marts til 1. august-1. februar.
36		Pl, Rb	Det noteres i plejeplanens indledende dele, at der er udtrykt ønske om udvidet skiltning om brugsreglerne for Sønderød. Men dette ønske ses ikke afspejlet i plejeplanen. PDP anbefaler, at skiltningen om brugsreglerne udvides til som minimum at omfatte alle badestederne.	Ingen ændring. I planen for den rekreative brug står det anført hvordan skiltningen skal være, inkl. ordensreglementer.
37		Pl, 4h	PDP ønsker, at udsigtskilerne fra Dalsø Park fortsat holdes fri for opvækst, og at de for tydelighedens skyld medtages på kortet i den endelige udgave af plejeplanen.	Ingen ændring. Området i delområde 4h i plejeplanen er allerede beskrevet som et lysåbent areal, hvis målsætning er lysåbent græsareal.
38	5. Danmarks Naturfredningsforening	Pl	DN ønsker, at plejeplanen er mere ambitiøs med hensyn til at løfte biodiversiteten.	Ændring. Der er tilføjet et nyt afsnit til plejeplanen for Sønderød 5. Naturpleje generelt
39		Pl	DN ønsker, at der fokuseres på store sammenhængende områder med græsning.	Ændring. Der er tilføjet et nyt afsnit til plejeplanen for Sønderød "5. Naturpleje generelt".
40		Pl	DN ønsker, at naturhensyn står over rekreative hensyn, hvor naturværdierne er store.	Ingen ændring.
41		Pl	DN ønsker, at man fokuserer på samhegning og naturnær græsning af Præstesøfoldene. Flyvestationen og områderne omkring Sønderød i så høj udstrækning som muligt.	Ændring. Der er tilføjet et nyt afsnit til plejeplanen for Sønderød "5. Naturpleje generelt".
42		Pl	DN ønsker, at man ved risikotræer løser udfordringen med skilte fremfor fældning.	Ingen ændring. Kommunen har et ansvar for at sikre mod risikotræer på en befærdet rekreativ sti, hvor der opfordres til at ophold og på markerede ruter jf. Furesø Kommunes handlingsplan for risikotræer
43		Pl	Generelt bærer plejeplanen præg af særlige detaljer omkring mange relativt små områder, og vores overordnede indvending er, at man ikke synes at have løftet blikket og kigget på de store samlede naturområder, hvor naturlig græsning ville kunne løfte hele området naturværdi.	Ingen ændring. Plejeplanen fokuserer kun på plejeplanens egne områder, men plejeplanen er ikke til hindre for at planer om græsning på tilstødende arealer kan samtænkes med arealer inden for plejeplanen. Planen fokuserer på delområder i detaljer, således at kommunens driftsfolk kan anvende planen som opslagsværk, i forhold til pleje af de enkelte delområder. Plejeplanen skal ligeledes være præcis på hvad der kan fældes og ikke, i forhold til bl.a. borgerønsker.
44		Pl	Det anbefales derfor, at man alle steder i plejeplanen altid angiver, hvad den optimale pleje vil være set i forhold til biodiversiteten, sådan at man på sigt kan opgradere den konkrete forvaltning uden at ændre på plejeplanen.	Ændring. Der er tilføjet et nyt afsnit til plejeplanen for Sønderød "5. Naturpleje generelt", i stedet for at skrive det samme for alle delområder.

Høringsbemærkninger til planerne for Sønderød 2023

45	Pl	En angivelse af størrelser af de enkelte områder ville hjælpe på forståelsen af planen, og ikke mindst hvilke typer drift, særligt græsning, som er relevante.	Ændring. Arealangivelse tilføjes for alle 5 områder i de generelle beskrivelser for områderne.
46	Pl, 1	Optimalt var hele området samhegnet med flere områder og, som beskrevet ovenfor, med foldene ved Flyvestationen og Præstesøområdet, via sydsiden af Sønderød. Det kunne skabe et større og varieret område med mulighed for helårsgræsning med få heste og køer/vandbøfler.	Ændring. Der er tilføjet et nyt afsnit til plejeplanen for Sønderød "5. Naturpleje generelt".
47	Pl, 2	Vi anbefaler at græsningen foregår som helårsgræsning og på et større areal, helst i hele område 2 og gerne sammen med dele af naboarealerne.	Ændring. I det generelle afsnit om område 2 indføres teksten "Hele område 2 kan med fordel udgøre en stor fold." samt tilføjes til hvert delområde om, at område 2 kan udgøre en stor fold.
48	Pl, 2	I plejeplanen anbefales sommergræsning, men der må indvendes at vintergræsning er en markant bedre naturplejeindsats, dog er det optimale, at man har helårsgræsning uden tilskuds fodring.	Ingen ændring. Der står ikke anbefaling til sommergræsning i plejeplanen. For område 2 står der: "Områderne 2d, 2e, 2f og 2g har i en årrække været afgræsset med kvæg, der går på arealet i hele vækstperioden." Under plejeforslag står der at "Græsningstryk og græsningsperiode evalueres løbende." På den måde kan helårsgræsning sagtens være en mulighed.
49	Pl, 2	Ellemosen har indfundet sig i en fin balance og skal have lov til at udvikle sig naturligt uden yderligere indblanding." Her må man anholde at intet i naturen er i en statisk balance, og at en af de største trusler med biodiversiteten i Danmark netop er manglen på dynamik.	Ændring. Teksten har skabt forvirring. Vi er enige med DN om at naturen ikke er statisk. Området skal følge den naturlige succesion. Tekst ændret under Mål for delområde 2b og 2c til "Rørsumpen skal følge den naturlige succesion hen imod en ellemose."
50	Pl, 2	Der er en fejl i planen. 2c er Lillesø. Det ser ud som om beskrivelserne af 2c og 2b er forbyttet	Ændring. Billede og navnet Lillesø er rettet til, så det passer til teksten.
51	Pl, 3	I område 3 arbejdes der meget med begrebet hovedtræer. Dette er et forst-udtryk fra skovproduktionen, og vores anbefaling vil være, at man erstatter dette begreb med et udtryk som "biodiversitetsrige veterantræer" eller anden betegnelse, der afspejler, at det er et naturhensyn, der skal tages og ikke et æstetisk eller produktionsmæssigt hensyn, som kommende forvaltere skal agere efter.	Ændring. Begrebet hovedtræ beholdes, med begrebet 'hugst' erstattes af 'tynding' og 'hugstaffald' erstattes af 'grenaffald'.
52	Pl, 4	Optimalt var hele området indhegnet og helårsgræsset og gerne i sammenhæng med naboarealerne – man bør tænke de sammenhængende naturarealer sammen i store græssede naturområder, hvor det er muligt.	Ingen ændring. Det er for nuværende ikke et ønske at lave en indhegning, og skrænterne mod bebyggelsen anses ikke for egnede i forhold til nabohensyn og den rekreative brug. Plejeplanen er dog ikke til hindre for at områder kan indgå i en fælles græsningsfold med naboarealer på sigt. jf. det nye afsnit 5. 'naturpleje generelt'

Høringsbemærkninger til planerne for Sønderød 2023

53		Pl, 4	Vi anbefaler, at plejen af området samtænkes med de nærliggende arealer, som beskrevet i indledningen, og at der arbejdes på en stor fold med naturnær græsning, som omfatter arealer på flyvestationen, samt dele af område 4.	Ændring. Der er tilføjet et nyt afsnit til plejeplanen for Sønderød '5. Naturpleje generelt'.
54		Pl, 4b	Flere steder tales der om at tynde for andre træer, eller på andet måde pleje træopvæksten. De steder, hvor man vil prioritere naturen, bør det beskrives at man kan veteranisere træerne og på den måde lade dem være til størst mulig naturværdi for området, frem for at "tynde" dem, som ofte ender i at de konkret fældes ved roden, hvilket er den dårligst mulige løsning for biodiversiteten	Ændring. I tekst om plejeforslag for delomr. 4b ændres tekst til: "Efter behov kan der tyndes for hovedtræerne, så de sikres gode betingelser for at udvikle sig. I stedet for at fælde træer ved rod, kan træerne veteraniseres, så deres stammer kan stå tilbage som dødt ved. Underbeplantning i form af hassel og andre buske fjernes som udgangspunkt ikke."
55		Rb	Vi kan tilslutte os bemærkningen om at reducere biltrafik på asfalten umiddelbart øst for søen. Belægningssten i kanten af Ballerupvej er også en mulighed for flere P-pladser (og nedsat hastighed). Vi er enige: ingen sejlads på søen.	Ingen ændring.
56		Or	Havørnen nævnes flere steder i forbindelse med Sønderød. Chancen for at denne art yngler, ville øges betydeligt, hvis fiskeri i beskyttelseszonen forbydes også i januar og februar, hvor redebygning påbegyndes.	Ændring. Fiskeri forbydes i februar i beskyttelseszonen.
57	6. Stine Brnnich og Morten Brnnich Petersen	Pl, 4	Ved gennemgangen af plejeplanen er det ikke tydeligt angivet hvordan der sikres i forhold til hurtigvoksende træsorter såsom ahorn og lignende der har vækst på flere meter per år Dette gælder både i forhold til at beskytte bevoksningen af ædle træsorter som eg og bøg ved at give plads til disse tilligemed problematikken i forhold til naboerne af søen og deres haver der plages af frø fra disse træer der medføre hurtigvoksende skud i store dele af haven	Ingen ændring.
58		Pl, 4	Plejeplanen ligger op til flere udsigtskiler langs bredden for at sikre udsyn til søen for at give den fulde værdi af vandet. Vi er dog uforstående over at udsigtskilen/lysningen ved Jomfrubakken der er angivet i den nuværende plejeplan fra 1992 ikke er medtaget i den nye plejeplan billedet er vedhæftet af den nuværende plejeplan fra 1992	Ingen ændring. Plejeplanen har taget udgangspunkt ud fra de forhold der er i dag, og den nævnte udsigtskile for plejeplanen 1992 har ikke været holdt. På arealet er en fin opvækst af forskellige træer og store bøgetræer.
59			Delområde 4e beskriver et englaug der holder bevoksningen nede hvilket skaber en lysåbent løveng. Hvad er årsagen til at kun denne del af sø bredden har denne form for naturpleje og ikke den øvrige del af nordsiden af søen Hvad ville det kræve for at andre dele af sø bredden kunne få samme forhold	Ingen ændring. Årsagen er frivillige kræfter der gør en indsats for arealet som har indeholdt en særlig botanik, bl.a. med Foldfrø som forsøges re-introduceret.

Høringsbemærkninger til planerne for Sønderød 2023

60	7. Pernille Bohn		For det andet ville det være fantastisk hvis man kunne lave en naturlegeplads et sted syd for søen så man som børnefamilie kunne have et udflugtsmål eller pausested på vej rundt om søen	Ingen ændring. Der er ikke tænkt naturlegeplads ind ved Sønderød. Hjortøgaard vil dog være et egnet areal til legeplads.
61	8. Jette Randløv		Jeg synes man skulle tillade sejlads i 1-2 personersbåde uden motor (og evt uden sejl), dvs effektivt tillade kano, kajak og SUP. Som det er nu er det folk, som ikke kender reglerne eller er ligeglade som sejler. Jeg synes det er urimeligt, at man på den måde indirekte straffer folk som	Ingen ændring
62			Sønderød er blevet betydeligt klarer de sidste par år efter oprensningen (med 2022 som en underlig undtagelse). Det har været sjovt at snorkle og der er massere af fisk at se på. Kan kunne udbygge dette med et kunstig stenrev. Man kan tit se en stime fisk stå under badebroen, nok fordi de søger beskyttelse fra fugle. De vil stå ved et område med stenrev eller et kunstigt betonvrag som dette bare mindre:	Ingen ændring. Der er fin undervandsvegetation hvor fiskene kan skjule sig.
63	9. Anne-Mette Norgreen	Rb, Or	Jeg så meget gerne at reglerne vedr. at det ikke er tilladt at cykle på trampestierne gøres meget mere tydelige og at der gøres noget aktivt for at håndhæve cykelforbuddet. Det er en daglig gene, at trampestierne bruges til træning og til gennemkørsel. Det er taget voldsomt til over de seneste 5 år.	Ændring. De rekreative kort ændres, så grus og trampestier ikke har samme signatur, men hver sin.
64			Kunne I overveje en skiltning/ bom/ chikane, så det ikke er muligt at cykle på trampestierne? Trampestierne ødelægges endvidere af den meget intense cykelbrug.	Ingen ændring. Der opsættes ikke chikaner for cykler.
65	10. Flemming Larsen	Pl.	Jeg synes alt taler for, at kommunen snarest bør indhente en uafhængig sagkyndig vurdering af flora og fauna ved Sønderød og at Furesø kommune derudover indarbejder i planen, at den f.eks hvert x-år vil indhente en ny vurdering til revision af faktiske forhold.	Ændring. Det tilføjes plejeplanen, at den kan revideres om 7 år for at se om de nye tiltag har den ønskede effekt, eller om der skal forestages en revision af plejeplanen.
66		Rb	Jeg foreslår, at Furesø kommunes vision om den rekreative brug skal ændres fra, at "Sønderød skal være det sted man tager hen, når man vil mærke og opleve naturen " til "Sønderød skal være et sted man tager...."	Ændring. teksten i planen for den rekreative brug af Sønderød på s. 3 ændres fra "Sønderød skal være det sted man tager hen, når man vil mærke og opleve naturen " til "Sønderød skal være et sted man tager...." .